

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Predmet: Primjedbe na Prijedlog nacionalnog kurikulumu nastavnog predmeta **Hrvatski jezik**

KNJIŽEVNOST I LEKTIRA

Predloženi pristup nastavi književnosti za srednje škole bez ikakvog je sustava i sadržaja, a time i bez mogućnosti da se u nastavi steknu znanja, vještine i kompetencije koje književnost kao umjetnost može pružiti. Kaotičnost, koja će iz toga proizići, pojačava se otvorenim popisom djela za samostalno čitanje, među kojima je puno suvremenih (prvenstveno iz hrvatske književnosti) čiju umjetničku vrijednost tek treba potvrditi vrijeme, s obzirom na to da je u tom području danas jako izražena promidžba koju odrađuju interesi i marketing. A ozakonjenje takve literature u odgojno-obrazovnom procesu i otvorenost takvoj književnosti unosi u kurikulum mogućnost za izokretanje smisla nastave književnosti te bi se ona, umjesto brušenjem misli na idejama, pogledima, perspektivama i umjetničkim pojavnostima, svela na manipulaciju osjećajima i stavovima učenika. Stoga treba izgraditi sustav koji će, s obzirom na specifične umjetničke spoznaje, biti najkorisniji, uz to učenicima zanimljiv i poticajan, a ostaviti slobodu da učenici sami predlože djela za čitanje koja bi se mogla po dogovoru uvrstiti u program rada. Tako bi se zaista vidjeli njihovi interesi kad je literatura u pitanju i moglo bi se odgojno djelovati iz pozicije autoriteta.

Predlažemo, svakako, zadržavanje kronološkog pristupa i njegovo obogaćivanje uvođenjem tematskoga. Tematski pristup trebao bi uključiti dvije teme koje se nalaze u smislu svih velikih djela u čitavoj povijesti književnosti. To su *Čovjek pred misterijem života i svijeta i Vjerovanja i osjećaji* – najdublji pokretači čovjekova djelovanja. Ove teme bit će pomoć učenicima u kritičkom gledanju na svijet, u izgradnji vlastitoga svjetonazora te poticaji na osobni i socijalni razvoj – budući da su u njihovu okrilju sabrane univerzalne etičke i humanističke vrijednosti. Kronološkim pristupom, u kombinaciji s tematskim, omogućuje se učenicima potraga za istinom o čovjeku i svijetu. Kronološki pregled ispunja njihovu potrebu za shvaćanjem logičkih uzročno-posljedičnih principa koji vladaju i na području duhovnoga, kulturnoga, umjetničkoga i društvenoga života, a koji se zrcale u povijesti književnosti. Zahvaljujući tom pristupu, imat će uvide u razne umjetničke stilove, vrhunska djela svjetske književnosti i sredstva umjetničkog izričaja, čime mogu razvijati estetski ukus; zatim u kulturne i duhovne stvarnosti te svjetonazore i društvene sustave koji stoje iza pojedinih razdoblja u povijesti književnosti.

Predlažemo ovdje popis lektire s naslovima koji bi bili zajednička jezgra srednjoškolske književnosti i lektire, a uz to dodajemo nužnu argumentaciju.

1. Gilgames (ulomak) (prvi ep, univerzalne teme i simboli – svijest o povezanosti s nevidljivim, natprirodnim svijetom, borba s čudovištem, čovjek bez čvrstih moralnih postulata, ljudima upravljaju osjećaji i vjerovanja, sakralizacija seksualnosti kroz kult plodnosti, humanizacija kroz prijateljstvo, problem smrti, neuspješna potraga za besmrtnošću i susret s podzemljem preko okultno-magijskog iskustva, tragika, nesigurnost, pesimizam)

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

2. Mudrosna književnost starog Egipta (Pouka nadstojnika Ptah-hotepa i Pouka za Amen-em-opeta (ulomci) – poslovice

3. Mitovi o borbi junaka s čudovištem (simbolom zla s kojim se čovjek mora boriti da bi ostvario cilj, našao blago, stekao mir...) i mitovi o postanku svijeta i čovjeka i zlatnom dobu, raju, jedinstvu iz kojeg je svijet nekom greškom izbačen

4. Bajke (narodna, H. C. Andersen, Carevo novo ruho, I.B. Mažuranić, Kako je Potjeh tražio istinu) (svevremenost svijeta bajke, prenošenje istina i mudrosti kroz slikovite, simbolične priče koje djeluju na dublje slojeve ljudske duše; vjera u pobjedu dobra nad zlom, pravde nad nepravdom, života nad smrću; svijest o višoj razini postojanja povezanoj s moralnim životom, o smislu svega i važnosti traženja i slijeđenja istine; o mogućnosti da se istina ne vidi, iako je očita ili da se iz sebičnih interesa zataji)

5. Biblija (izbor) (raznolikost tema, književnih vrsta, nadahnuti knjiga, duboka i bujna simbolika, univerzalne mudre poruke; dubok i trajan utjecaj na kulturu i umjetnost Zapada; čovjek – slika Božja; svijest o natprirodnom svijetu dobra (Bog) i zla (Sotona) i ljudskim iskustvima s njima, o unutarnjoj duhovno-duševnoj stvarnosti; o grijehu kao kršenju zakona ljubavi, o smislu patnje, o vezi života sa strogim etičkim zakonima i savjesti kao glasniku tih zakona te ograničenosti ljudskog razuma; o bezgraničnoj snazi vjere u dobrotu Božju i u vječni život; vjera u slobodu ljudske odluke da bira između dobra i zla i odgovornosti za izbor; vjera u moć dobra nad zlom; vjera i volja – stupovi osobnosti; put do Boga nije misao, razum, nego vjera, ljubav i pravičan život; oni koji upoznaju Boga, stječu neizmjereno blago (Job); optimističan pogled na svijet; ljubav kao temeljni ideal, osjećaj sigurnosti pred patnjom, boli, smrću zbog vjere u Isusovo uskrsnuće)

6. Homer (izbor) (obilježja epa, nadahnuće – inspiracija, grčka mitologija; pobožanstvenjene ljudske osobine, čovjek igračka bogova; moralni relativizam; ideali – hrabrost, snaga, ljepota; uživanje u ovozemaljskom, nesigurnost pred smrću; Odiseja – avanture, borbe s čudovištima, svijet podzemlja i čarobnjaštvo, metamorfoze, vjernost, obiteljska sreća; Ilijada – pohlepa, nepravda, božanska i ljudska srdžba kao pokretač zlih događaja, bol kao osjećaj koji pročišćava)

7. Sofoklo: Antigona (tragedija – nastala iz rituala, odgojna uloga – katarza – smisao izvođenja tragedije; ograničenost, zaslijepljenost ljudskog uma strastima; nemogućnost da čovjek potpuno sagleda život i moguće posljedice svojih čina – uzroci tragičnih događaja; nasljedni grijeh i krivnja – kazna i moć božanske pravde; strah pred božanstvima i kruto podvrgavanje njima; vjerovanje u sudbinu, predodređenost – fatalizam; umjerenost i ovladavanje strastima – ključ mirnijeg i sretnijeg života; sukob božanskih i ljudskih zakona – vodi tragediji; pesimizam i rezignacija u svijetu nestalnih ideala i božanstava)

8. Vergilije: Eneida (ulomak) (junački ep, veza s antičkom grčkom kulturom; rimska mitologija; povezivanje legende, mitologije i stvarnosti; srdžba bogova – ispaštanje smrtnika; vjerovanje u sudbinsku predodređenost događanja; podzemlje – sudbina blaženih i grešnih nije ista; glavni junak – dužnost ispred osjećaja – ostvarenje životnog zadatka; Didona – osjećaji ispred dužnosti – tragika)

9. Augustin: Ispovijesti (ulomak) (prva autobiografija, pjesnički obojena proza; ekstatična ispovijest o duhovnom iskustvu susreta s Bogom koji je Duh; ljudska nutrina, duša –

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

glavno područje opažanja; neukroćene strasti, požude vode u etička skretanja i postaju okovi za čovjekovu nutrinu; iskustvo mira, oslobođenja i potrebe etičkog postupanja povezani neraskidivo s upoznavanjem istine o sebi i susretom s Bogom)

10. Dante: Pakao (izbor) (epski spjev – struktura i simbolika, alegorija; poveznica s Vergilijem i svijetom antike; sinteza spoznaja antičkog i srednjovjekovnog čovjeka i ljudskih duhovnih iskustava s vlastitim Danteovim iskustvom i unošenjem društvene zbilje njegova vremena; moralna pouka u temelju: borba protiv oholosti, putenosti i lakomosti – zvijeri koje čovjeka drže u stanju grijeha (šuma), u naravnoj dimenziji koja traži oplemenjivanje kroz spoznaju i patnju čišćenja do savršenog stanja duše koja uživa nebesku radost; čovjeka razum može voditi do neke razine, ali za višu treba Božja milost; praktični život i razmišljanje trebaju biti podređeni kontemplaciji koja je najveći izraz zemaljskog postojanja.)

11. F. Petrarca: Kanconijer (izbor) (sonet i ostale lirske vrste, petrarkizam, ljepota koja opčinjava, neuzvraćena ljubav – kajanje zbog propuštenog života u kojem su mogle mnoge dobre stvari biti učinjene, vjera i uzdanje u Božju milost na sudu nakon smrti)

12. M. Cervantes: Don Quijote (ulomak) (odnos knjige i čitatelja; moć umjetničkog djela; sukob srednjovjekovnih ideala duše, plemenitog viteštva, služenja drugima, borbe protiv zla i nepravde, jedinstva ljepote, dobrote i istine s novim renesansnim idealima: inteligencija, spoznaja i moć (Faust, okultno-magijski svijet), osobna korist, interes, užitak, individualizam, moralni relativizam kao posljedica; Don Quijote djeluje simpatično, izvlači deblji kraj, izgleda kao mudri luđak; njegovi su postupci nelogični za vanjski svijet, koji nema ništa više s viteštvom, ali su mu namjere plemenite, savjeti mudri. Utjelovljuje dušu, ljudski san, stradanje i upornu borbu za pravdu, istinu i nedostižni ideal. Sancho je utjelovljenje proračunatog razuma, koristoljubive inteligencije bez duše, pohlepe i sebičnosti, koju blizina i druženje s Don Quijotom polako oplemenjuje. Djelo je riznica poslovice, mudrih izreka i savjeta, poticaja na razmišljanje i primjera iz života.)

13. W. Shakespeare: Hamlet (tragedija, promatra ljudsku narav – krhku, nestalnu, lomljivu; dosta je samo jedna sitna greška, mana, nedostatak u naravi, koja će rastočiti cijelu osobu u određenim okolnostima; kod Hamleta je to nastojanje da vrati stvari u ravnotežu, u sklad, da ispravi, tj. osveti nepravdu; od plemenitog mladića pretvara se u osvetnika, ubojicu, a Hamletov svijet promiseće se zbog toga u tragediju, ludilo, moralno rasulo. Uzroci su tome razočaranje u najbliže, gubljenje vjere u dobro, ljubav, u viši smisao svega, u život poslije smrti (biti ili ne biti...?); opsesija mu postaje misao: čovjek kao meso za crve i rasap što ga donosi vrijeme; pad u melankoliju, očaj. Protiv vlastite savjesti i Božjih zapovijedi, protiv života djeluje prihvaćajući neizbježnom osvetu koju duh (očev) traži. Klaudije sebe dovodi u vezu s Kainom, biblijskim ubojicom vlastitog brata – motivira ga zavisti, pohlepe. Tragika i pravda idu zajedno nakon što čovjek sebe neovlašteno učini osvetnikom.)

San Ivanjske noći (komedija, "predstava u predstavi", tri razine radnje i tri zapleta, spoj grčke mitologije, narodnih vjerovanja i stvarnog života, magija – vrlo popularna u renesansi i njezin utjecaj na ljudsku osjetilnost pri čemu se postavlja pitanje odnosa „dnevnog“ svijeta razuma i zakona i "noćnog" svijeta magije, sna, mašte, strasti i kaosa)

14. M. Marulić: Judita (Judita biblijska i ulomci izvornika) (prvo autorsko umjetničko djelo na hrvatskom jeziku, prvi hrvatski ep, dvostruko srokovan dvanaesterac s prijenosnom rimom, petrarkistički prikaz ženske ljepote; aktualizirana priča o hrabroj udovici Juditi iz

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Biblije kao poruka i ohrabrenje Splićanima (puku koji ne zna latinski!) pred opasnošću od Turaka; Juditina hrabrost motivirana vjerom u Boga i njegovu pomoć, pouzdanjem u Boga i vječnu pravdu, pripremljena moralnom čistoćom i pobožnošću kao štitom; izlaganje smrti vlastitog života za spas svoga naroda; nada i vjera – moćne snage na koje treba računati)

15. M. Držić: Novela od Stanca (komedija, život dubrovačke mladeži u 16. stoljeću, jezik, karnevalski dani i običaji, praznovjerje i želja za povratkom u mladost povezana s pričom o magiji i vilama)

Dundo Maroje (ulomak) (Prolog Dugog Nosa – legenda o zlatnom dobu, ljudi nazbilj i nahvao, uloga čarobnjaka, likovi – individualisti, gledaju samo materijalno, vlastiti interes koji ih dehumaniziraju i zasljepljuju: Maro – zarobljenik požuda, koje ga vode u nemoral, Pomet – renesansna filozofija, Maroje – škrtac i lakomac bez prave ljubavi prema sinu)

Skup (ulomak) (komedija, motivi škrtosti, blaga, pohlepe koji vode do bolesnih duševnih stanja, do nepravde, nemorala, do uništavanja ljudskih odnosa)

16. P. C. de la Barca: Život je san (filozofska pjesnička drama; barok; renesansnoj pomami za okultnim i ezoterijskim, posebice astrologijom i predviđanjima kroz snove, a što dovodi do tragičnog fatalizma, nepravde i zla, suprotstavlja misao o slobodi čovjekovoj, o snazi razuma i ljudske volje, o pobjedi dobra nad zlom u svjetlu shvaćanja da je život san između dva buđenja te da je važno kako ga živimo (vrline su ono oko čega se isplati truditi); savjet da biramo dobro i ne bojimo se zla, da se zlo ne može preduhitriti jer su „više sile jače od čovjeka“, nego se moramo s njim suočiti kad dođe – pobijediti zlo dobrim; uloga odgoja u životu; barokna misao o prolaznosti raskoši, užitaka, lažne slave, o životu kao snu, stvarnosti i prolaznosti svega u slutnji više zbilje, božanske slave i pravog Gospodara života kojem se mora jednom vratiti vlast)

17. Ivan Gundulić: Dubravka (pastoral, simbolika, himna slobodi, slaveći slobodu kao Božji dar, preko mitoloških slika i likova, promiče misao kako se nadnaravna stvarnost upliće kad se krše zakoni pravde i pravednosti, a to je vjerovanje prisutno i kod svih starih naroda)

Osman (ulomci) (barokni ep, prolaznost svijeta i čovjeka, besmisao ponosa, taštine, oholosti; pokazuje kako ispod i iznad povijesne zbilje i događanja djeluju sile koje vode borbu kozmičke naravi; ljudi su oni preko kojih se očituje ta borba Dobra i Zla, Boga i Sotone, Neba i Pakla za ljudske duše; Bog – vladar kotača života i smrti, gospodar svega; oholost kao prvi grijeh, koji se oštro kažnjava)

Suze sina razmetnoga (ulomci) (poema, struktura, simbolika, barokni stil, biblijski motiv; suprotstavljenost dvaju ideala (renesansnog i baroknog): tjelesne ljepote, užitka, lažne slobode vođene požudama koja je ropstvo te ideala duševne ljepote, ljubavi prema vječnom dobru, istinskoj slobodi i spasenje. Božja milost mekša, obnavlja ljudsko srce i prosvjetljuje um; najveće čudo za Gundulića jest upravo milost kojom se čovjek, iako ima slobodnu volju, odvraća od svoga zla puta i vraća Bogu i dobru. Iz te perspektive čovjek je bez višnje milosti kao stvorenje u tminah svijeta ovoga, zameteno posve u sebi; gl. lik ima trostruk identitet, moralno-poučna namjena)

18. A. K. Miošić: Razgovor ugodni (ulomak) (knjiga popularna u svim krajevima Hrvatske, namjera: prenijeti etičke i povijesne poruke, etnički i politički osvijestiti narod; prosvjetiteljske ideje, tema je iz “slovinske”, tj. nacionalne povijesti, narodni deseterac i stil narodnih pjesama (guslari).

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

19. M. A. Reljković: Satir iliti divji čovik (ulomak) (didaktičko-satirički ep, kritika tadašnjih gospodarskih i moralnih prilika u Slavoniji nakon što je Slavonija oslobođena od Turaka; prosvjetiteljski svjetonazor: vjera da se zlo i nesreća mogu nadvladati prosvjetom i prosvjećivanjem, razumnim ponašanjem)

20. T. Brezovački: Matijaš grabancijaš dijak (ulomak) (komedija, lik grabancijaša – natprirodne moći; 17. st. magija i znanost još isprepletene; izrugivanje praznovjerja, nemorala, nedostataka, grijeha, lakomosti, pokvarenosti; vjera u mogućnost popravka društva prosvjećivanjem, izvrgavanjem ruglu mana i nemorala, vjera u razum, u moć istine, u napredak i dobru „nauku“ koja će donijeti osobno i opće dobro)

21. Molière: Škrtac (ulomak) (komedija, izrugivanje škrtosti, opsesije novcem; patološko stanje fokusiranosti na novac – gubljenje čovječnosti, kritika lihvarstva)

22. Voltaire: Candide (filozofski roman, prosvjetiteljstvo, filozofski materijalizam; iz poletnog prosvjetiteljskog optimizma i vjere u razum do gorčine i zaprepaštenja nad zlom koje preplavljuje Zemlju, nad patnjama koje muče čovjeka, nad niskostima za koje je sposoban, rezignacija nad kaosom, iracionalnim; pesimizam zbog nemogućnosti da se prozru logika, uzročno-posljedične veze u svijetu gledanom s čisto razumske, materijalističke pozicije; jedina utjeha je da prepoznamo svoja ograničenja i nastojimo unutar tih ograničenja učiniti manje neugodnom sudbinu sebi sličnih, a da se ne bavimo spekulacijama i „rasuđivanjem“)

23. J. W. Goethe: Patnje mladog Werthera (romantičarski roman, obilježja, struktura; autobiografski elementi; osjećaji i mašta u prvom planu – pobuna protiv prosvjetiteljskog ograničenja stvarnosti i čovjekova duha; gradnja identiteta na osjećajima, strastima – put u propast; nesretna ljubav; razočaranje društvenom stvarnošću i moralom, prazninom građanskog života i dosadom svega zemaljskoga; čežnja za beskrajnim, vječnim, povratak pitanjima smisla čovjeka i svijeta; spajanje potpuno različitih duhovnosti i vjerovanja – panteizam i kršćanstvo, duhovna konfuzija – od ekstaze do nihilizma; utjecaj mračnog, elegijskog, tužnog pjesništva; sagorijevanje u strastima i emocijama i gubljenje snage razumnog prosuđivanja, slabljenje volje; zatvaranje u svoje unutarnje svjetove – egocentričnost, samosažaljenje, gubljenje ideala, melankolija i očaj – put u samoubojstvo; prikaz unutrašnjosti bolesne mladenačke zablude; wertherizam)

Faust (odlomak) (tragedija; poveznica s renesansnim Faustom, Goetheova duhovna biografija ugrađena u djelo; ispraznost svih znanja i znanosti bez istinskog znanja o biti, pravoj naravi i smislu svijeta i čovjek; skepticizam znanstvenika koji odbacuje kršćanstvo zbog nemoći vjere, nedostatka čuda u vlastitom životu; uranjanje u okultno-magijski svijet; pogodba s Mefistofelesom koji ga pokušava dobiti kroz užitak i sve što svijet nudi; Fausta ništa ne čini sretnim tako da bi zaustavio taj trenutak; na kraju Faust, koliko god bio grešan, poklonik antičkog i nekršćanskog svjetonazora, obožavatelj

ljepote, užitka, slave, koliko god lutao, ni u čemu ne nalazi mir i blaženstvo; ne spoznaje vječno, nadzemaljsko; nakon svega, traži spasenje koje nalazi u izrazio katoličkoj slici: Djevica, sveci, anđeli pomažu njegovoj duši i otimaju je vlasti pakla jer je i sam djelatnik kao duhovno biće za svoj spas)

24. E. A. Poe: Crni mačak (romantičarska novela, struktura, obilježja stila, osobni život i djelo; zanimanje za natprirodno, parapsihološko; zaranjanje u najskrivenije dimenzije ljudskog uma i duha; nastranost vidi kao jedan od najiskonskijih poriva ljudskog srca; duh

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

nastranosti uzrokuje uništenje i samouništenje čovjeka; definira ga kao “mobile bez motiva, nemotiviran motiv”; o tom duhu govori religija, filozofija šuti; protivno razumu, čovjek pod njegovim utjecajem teži prema zlu, prema samouništenju)

25. M. J. Ljermontov: Junak našeg doba (odlomak) (romantičarski roman, romantičarski junak – demonski lik, predstavlja poroke cijelog naraštaja; egocentrik duše iskvarene visokim društvom, nemirne mašte, nezasićena srca, stalno protiv nekoga ili nečega; voli neprijatelje samo ne na kršćanski način; nesretan i čini druge nesretnima, mučen prolaznošću života i dosadom; jedno je vračarsko proricanje na nj ostavilo takav trag da se iz straha i slutnje, što su ga od tada pratile, stavio u ruke usuda na koji se tuži; dvoji oko slobodne volje i sudbine; drži stare sretnijima od suvremenog naraštaja koji živi“ bez uvjerenja i ponosa, bez uživanja i straha, osim nehotične strepnje koja nam steže srce pri pomisli na neminovni svršetak, mi nismo više sposobni podnijeti velike žrtve ni za dobro čovječanstva ni za svoju osobnu sreću, jer znamo da je ona nemoguća, ravnodušno zapadamo iz sumnje u sumnju, kao što su naši preci zapadali iz zablude u zabludu, a da nemamo, kao oni, ni nade, pa ni one neodređene, iako velike naslade koja prožima dušu u svakoj borbi s ljudima ili usudom“ ;upozorava na bolest, koji je lijek toj bolesti „ to neka sam Bog zna“; suvišni čovjek; nakon ubojstva osjećaj izbačenosti iz svijeta i normalnog poretka stvari; prebujne strasti koje se na kraju gase i ostaje intelekt koji čovjeka muči – rascjep osobnosti)

26. A. S. Puškin: Evgenij Onjegin (odlomak) (roman u stihovima; utjecaj literature na čitatelja; odrastanje bez moralnih zahtjeva, ugađanje nagonima, strastima, oholost, taština i pomodarski život vode ga do gubitka osobnog identiteta, do dosade, ravnodušnosti prema dobru i zlu, do nestalnosti duhovne i osjećajne praznine i tuposti, nemira, egocentričnosti i tragedije; elementi narodnih vjerovanja, gatanja, simbolika snova, kritika duha vremena bez morala, umova u magli, popularnosti poroka; moralnost se isplati - Tatjana)

27. I. Mažuranić: Smrt Smail-age Čengića (epski spjev; karakteristike stila, romantičarski elementi; tema aktualna za njegovo vrijeme; oslobođenje i osveta podčinjenih; snaga malih, pravednih protiv moćnih, nepravednih, poniženog kolektiva protiv pojedinca tiranina; suprotstavljenost dvaju svjetova: turskog i kršćanskog; vjera kao ono što pokreće i nosi čovjeka i zajednicu)

28. F. M. Dostojevski: Zločin i kazna (pozitivistička filozofija kao podloga realizma; realistički, psihološki roman; struktura i stilska obilježja; moralna, filozofska, psihološka, metafizička problematika; s idejama se ne smije igrati – ideje lako postanu stvarnost – zato je budnost, prepoznavanje i odbacivanje zlih ideja prva i najvažnija stuba u ispravnom postupanju; zle ideje stvaraju zlu stvarnost; vjera da se smije opravdati i činiti zlo u ime dobra može imati logičko opravdanje, ali ona je demonska zamka za

ljudsku dušu; kad čovjek dostatno upadne u stanje opravdanja zla i planiranja, ostalo učini demonska sila; zločin čovjeka otuđuje od ljudi i života; demon tek tada čini svoje – vodi čovjeka samouništenju - ubija duh (Svidrigajlov – demonski lik, nihilizam i nemoral do krajnjih granica razvijeni); kad čovjek upadne u grijeh, duhovno umire, jedini način spasenja je priznanje grijeha i prihvaćanje pokore, kazne; samo tako ljudska duša može ponovno uskrsnuti; važnost kršćanskog svjedočanstva – milosrđe, blagost, ljubav, strpljenje i prihvaćanje patnje.)

29. E. Zola: Lurd (roman, naturalizam i naturalistička poetika, pojam „znanstveni roman“; stvarni događaji opisani realistički i naturalistički; Zola opisao svoje putovanje u Lurd u

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

vlak u bolesnicima, što je obećao svojim čitateljima; javno i masovno očitovanje vjere u trenutku kad se mislilo da je ona konačno pobijeđena, nije moglo ostaviti ravnodušnim ni Zolu; opis triju čudesnih iscjeljenja; snaga vjere koju Zola pokušava objasniti na svoj način – žrtvuje povijesnu istinu vjeri u znanost jer to krivotvori i prikazuje kao trenutno ozdravljenje)

30. A. Šenoa: Prijan Lovro (pripovijetka, hrvatski realizam; realistička obilježja; tragika hrvatskog intelektualca seoskog podrijetla; prvi u nizu takvih likova; pesimizam pred životom i društvenom stvarnošću; psihološki elementi; pozitivistička podloga realizma – objašnjenje čovjekove sudbine društvenim i psihološkim parametrima)

31. V. Novak: Posljednji Stipančići (roman; struktura; realistička obilježja; hrvatski realizam; povijesni, politički, moralni i društveni okvir; nacionalna, intimna, društvena, obiteljska problematika; odnos prema ženi u društvu i obitelji; problem odgoja bez ljubavi i pod utjecajem želja i interesa roditelja koje nastoje ostvariti preko djece - sredstava; moralni problemi i tragika; zatvoreni duhovni vidici)

32. A. G. Matoš: Camao (simbolička novela o suvremenoj umjetnosti i umjetniku; umjetnost, ljepota – smisao života (Umjetnost radi umjetnosti – larpurlartizam, simbolizam); obožavanje ljepote vodi do tragike; ljepota i umjetnost postaju područje interesa moćnih i bogatih – amerikanizacija vrijednosti; banalizacija estetskog; sukob antičkog ideala ljepote i kršćanskog ideala ljubavi u kojoj ljubav odnosi pobjedu – otvara čovjeka prema vječnosti)

Cvijet sa raskršća (simbolika slična; umjetnik kao pustolov, neprilagođen dosadnom i ispraznom građanskom životu (slobodni vuk), tragatelj za lijepim prizorima, savršenstvom i ljepotom, nestalnog i nesigurnog života, osamljenik, putnik u unutrašnje svjetove mašte i duha; bijeli dvorac – simbol duhovne savršenosti, raskršće – mjesto božanskih očitovanja, a Izabela simbol čistoće, ljepote, nevinosti, ljubavi – ideala duše; takav susret je samo trenutak u umjetnikovu životu koji mu daje viši smisao; ostalo je patnja, lutanje)

„Kristali duha. Misli i pogledi Antuna Gustava Matoša“ (uredili Mate Ujević i Dubravko Jelčić) (izbor) (aktualnost Matoševih misli u našem vremenu)

33. C. Baudelaire: Cvjetovi zla (izbor) (pjesništvo puno pojmova koji ukazuju na ezoterijsku pozadinu simbolizma i Baudelaireova pjesništva; pjesnička proza Svatko ima svoju himeru – doživljaj dosadna besmislena života; u pjesništvu i životu stalna razapetost između Boga i Sotone, neba i pakla, reda i kaosa, dobra i zla, svjetla i tmine; iznosi muke vlastite duše: rastrojstvo, grižnju savjesti, muku od života i muku od njegove prolaznosti; smjelo otkriva ono što se prosvjetiteljskim racionalizmom i tada

vladajućom filozofijom pozitivizma, nastoji skriti ljudskom umu i ljudskom srcu: metafizičko zlo, koje se u tim ideologijama ismijava i proglašava praznovjerjem, što Baudelaire drži najvećom herezom i obmanom, te “poganstvom slaboumnih”, svjedočeći u svojim djelima o iskustvu tog zla utjecajem droga, neurednog života, učenjima T. Gautiera u klubu hašišovaca (najnaprednija je đavlova lukavština, njegovo uvjeravanje da on uopće i ne postoji) i osjećajući samoga sebe kao „smiješnoga proroka“ piše proročanske riječi u svojim posthumnim djelima: “ Tehnika će nas toliko amerikanizirati, od napretka će tako jako zakržljati cio duhovni dio nas, da se ni jedna od krvoločnih, ili protuprirodnih sanjarija utopista neće moći usporediti s njegovim stvarnim ishodom...”) Zaključuje da ne može biti napretka (onoga pravoga, tj. moralnoga) doli u pojedincu i putem samoga pojedinca.

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

34. T. Ujević, Pjesme (izbor) (simbolika bujna i raznolika; biblijska i ezoterijska; duhovna dimenzija Ujevićeva pjesništva i života – ključ za razumijevanje njegove poezije i boemstva; estetska visina njegove umjetnosti (jezik, stil) i nadahnuća – potraga za tajnom života; hermetičnost zbog simbolike – utjecaj mitoloških kozmogonija i njihova obnavljanja u umjetnosti i kulturi krajem 19. i početkom 20. stoljeća preko teozofskog utjecaja H. Blavatske, okultnih i spiritističkih pomodnih seansa i literature, ali i Jungova učenja (metfizika sna – u kojoj Jung vidi cjelovitost čovjeka – u nesvjesnom); alkemija, istočnjačka duhovnost i ronjenja u unutarnji svijet mistike, iskustvo samoobožavanja – vodi do intelektualnog uzleta i strahovitog pada u apatiju; univerzalnost poruka: moral, etika, razum, poniznost pred tajnom života čuvaju čovjeka od zastranjenja, od opasnog puta zaspalosti duha, od metafizike sna – što je put u introvertiranost, sanjanje na javi i iskustvo tlačenja duha od nevidljivih neprijateljskih snaga kao i izvor somnabulskih iskustava i hipnotičkih duševno-duhovnih stanja)

35. A. B. Šimić: Pjesme (izbor) (obilježja poezije, utjecaj Šimićeve života, vjerovanja i s njim povezanih raspoloženja i osjećaja, kao i moralnih principa na pjesništvo – 1. faza – harmonija, cjelovitost osobe i svijeta; impresionistički doživljaji, kršćanska vjera; 2. faza – ekspresionistička poezija, razbijena cjelovitost osobe; nedovršeni roman Dvostruko lice – otkriva pozadinu toga – povezanu s ezoterijskim utjecajem i vjerovanjima preko ekspresionističke poetike, odnosom prema stvarnosti i moralu; u pozadini ekspresionizma učenje o pravom, istinskom biću koje se očituje u osjećaju, čistoj esenciji, neograničenoj društvenim, estetičkim ili etičkim utjecajem, koje treba odbaciti; ekspresionistička obilježja Šimićeve stvaralaštva; očaj u koji ga dovode ovakvi nazori i iskustva (O, zašto mi ubiste Boga i ostaviste me sama?); povratak kršćanskoj vjeri na kraju života)

36. M. Krleža, Baraka Pet Be (antiratna novela; stilska obilježja; simbolika, ekspresionistička i naturalistička obilježja; usud malog hrvatskog čovjeka u velikim ratovima; nacionalna i socijalna problematika; povezivanje tog patničkog čovjeka s raspetim, patničkim Bogom – Isusom Kristom, a drugih s njihovim bogovima ovozemaljskim; rasap čovječnosti; kritika kršćanstva koje je zlouporabljeno u političke svrhe, kako to Krleža vidi, bezizlaznost, pesimizam, beznadni, jalovi i nemoćni bunt hrvatskog intelektualca koji sve to vidi)

Povratak Filipa Latinovicza (moderni roman, struktura, obilježja; elementi biografije; složena problematika: pitanje identiteta, traume iz djetinjstva, senzitivni umjetnik razočaran suvremenom europskom civilizacijom i kulturom, oslabljene umjetničke moći, otuđen, živčano rastrojen, raspadnutih vrijednosti i slike svijeta; povratak u zavičaj s nadom u rješavanje problema, u uspomene; povratak u traumatične emocije proživljene i obnovljene osjetilnim asocijacijama; simultanost njegove slike svijeta i umjetnosti - proizlazi iz gubitka cjelovitosti, iz raspada vremenskih odnosa i uzročno – posljedičnih veza kao i kod drugih takvih likova bez vjere, volje za životom, bez vrijednosti, s osjećajem besmislenosti; slikarske vizije: slika razapetog Krista i slika gluhojama približavaju se njegovu umjetničkom idealu, ali i izriču unutarnji njegov svijet i istinu, kao i majčin portret koji razotkriva spoznaju istine o majci, njegova unutrašnja slika majke i suočavanje; čežnja erotikoga kod Filipa Latinovicza – prekretnica koja usmjerava njegov život na put koji će ga zauvijek obilježiti i zaglibljenost u “panonsko blato”, koje ima metafizičku simboliku: đavolsko, tamno, nagonsko, nečisto; naslućuje Krista kao onoga po kojem se može spasiti iz toga blata; Kyriales – nihilizam koji

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

rastače čovjekovo tijelo i duh, ruši zanose i ideale, kao luciferski unutrašnji Filipov glas, kao alter ego; svodeći čovjeka samo na prolaznu materiju, njegovo je samoubojstvo logičan kraj; Bobočka – osjećaj otuđenosti (Ona je i sama vrlo često osjećala, kako kroz mutno staklo njenog pogleda gleda-tu nekakvi drugi, njoj nepoznati obrazi, i budeći se jutrima, pred svitanje...) - nakon što joj se kao trinaestogodišnjakinji otkrio motiv tjelesne tajne, nakon što je Bobočka popustila nepoznatom dečku i odbacila od sebe posljednji balast glupog sredovječnog odgoja i predrasuda, te počela živjeti slobodno i inteligentno, kao što žive majmuni po tropskim šumama, počinje promjena njenog duha, odbacila je zapravo odgovornost, na koju savjest upozorava)

M. Krleža: Gospoda Glembajevi (drama, povijest Zagreba, minuciozna psihološka raščlamba vrlo kompleksnih likova, pitanje morala, umjetnosti, licemjerja, nasljednog obiteljskog „zla“ (paralela Antigoni i sudbini), društvenoga ugleda, glume i licemjerja i stvarnog stanja duhovnog i duševnog potpuno oprečnog tome, nagonskog u čovjeku, svetosti i grešnosti)

37. F. Kafka, Preobrazba (Kafkini aforizmi Razmišljanja o grijehu, patnji, nadi i pravom putu, nastali prije ostalih djela, ključ su za tajnu njegova života i djela; jezik kojim piše hermetičan; riječ je i u Kafkinu Dnevniku o drugoj dimenziji stvarnosti koju je Kafka mučno proživljavao; bit tog njegova doživljaja je „upravo strah protegnut na sve, strah i od onoga najvećeg i od onoga najmanjega, strah, grčevit strah od izricanja jedne riječi. Uostalom, možda taj strah i nije samo strah, nego i čežnja za nečim što je više od svega što ulijeva strah.“; sam za sebe veli da još nije izišao iz egipatskoga ropstva i prešao Crveno more i da te biblijske slike vrijede i u njegovu vremenu; Gregor Samsa običan je građanin koji živi po ustaljenim građanskim navikama, a one nisu dio njegove naravi, ne niču iznutra, nego su nametnute kao vanjski zakoni pa on živi samo izvanjskim životom, dok je unutarnji zatomljen, potisnut. Kad se probudi kao kukac, nije time šokiran, već zabrinut što ne može ispuniti zahtjeve toga uobičajenog životnog ritma iz kojega je intimno, u svojoj nutrini, jednostavno ispao i u koji se ne može više vratiti ni snagom navike, ali mu nema opstanka ni u novom stanju. Tako se osjećao i sam Kafka. Za njega je „lažna sloboda, prividna sloboda koju nastojimo postići vanjskim znacima - to je pogreška, kaos, pustinja u kojoj ne raste ništa osim gorkih trava tjeskobe i očaja“. A zašto je to tako, pojašnjava riječima: „Jer sve što posjeduje istinsku i trajnu vrijednost, dolazi

iznutra, raste iznutra prema van.“ Kafka je živio okrenut nevidljivom svijetu, zato se osjećao tuđincem u vanjskome; duhovna učenja kabale utjecala na njegov pogled na svijet i njegovo književno djelo; kabala nudi samospasenje kroz preobrazbu, koje se nije ostvarilo, a taj pokušaj ulaska u duhovni svijet čovjeka izručuje u ruke sila koje ga tlače.)

38. F. Mauriac: Thérèse Desqueyroux (roman; struktura; Mauriac, nobelovac, nagrađen s objašnjenjem: „duboka analiza duše i umjetnički naboj kojim je u romanima izložio ljudski život“; Mauriac o tome sam: „slikati suvremenog čovjeka sa svom njegovom bijedom, znači razotkrivati bezdan koji u modernom svijetu zjapi zbog Božje odsutnosti“; roman je oštra kritika ukočenosti duha, samozadovoljstva, okamenjenosti kršćana u svjetovnom, koji nisu duhom živi, koji nisu svjesni da je život neprestana borba dobra i zla, da su izloženi kušnjama i napastima, nego se drže zakona, pravila, ne čuju više savjest, slijepi za Boga i čovjeka, svoga bližnjega; kršćanstvo proklamiraju, a ne prakticiraju, postaju „obijeljeni grobovi“; ponavlja se biblijska priča kako će prije grješnici sresti Boga nego samoproglašeni pravednici; Thérèse,

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

nevjernica, iskusit će snagu zla i doživjeti duhovno buđenje; teži za istinom, ljubavlju i srećom, iako ne vjeruje u nju; u početku nije svjesna kamo smjeraju njezina unutarnja opiranja lažnom životu na koji je pristala, i zato ne razumije osjećaje mržnje, zavisti, gađenja, zlobe, kojima se predaje, a koji polako truju i uspavljaju njezino srce, njezino središte, udaljuju je od nje same i svih drugih ljudi, dok nosi masku pod kojom se guši; sjećajući se poslije pokušaja da otruje Bernarda vidi da je to učinila poput mjesečarke, jer nije prepoznala napast, te je zločinačke misli u srcu podržavala mjesecima prije toga čina; priznaje istinu o sebi i dolazi na put iscjeljenja; najprije prolazi iskustvo tame duha i očaja, besmislenost života, prazninu i ništavilo bez istine i ljubavi – iskustvo smrti unutar života; u trenutku kad se odluči ubiti, stojeći pred ništavilom, a ipak nema sigurnost u to da je smrt kraj svega, ali osjeća užas i strah te poželi da postoji Biće koje čovjeka ljubi i kad upadne u zlo, prihvaća u očaju takvu mogućnost i doživljava čudesan obrat, izbavljenje - trenutak duhovnoga klonuća i omamljenosti, kojom ju je ništavilo toliko zarobilo, prevladan je povratkom u stvarnost života; prolazi ponovno bolno vrijeme čišćenja, ali Thérèsu istina postupno oslobađa svih tereta na duši i ona se na kraju otvara ljubavi prema ljudima: “Od onoga što živi zanimala su je samo bića od krvi i mesa. `Ja ne volim ni kameni grad, ni predavanja, ni muzeje, već živu šumu koja se miče tim gradom i koju nagriza strasti žešće od ikakve oluje.” (Jobovo iskustvo – paralela)

39. A. Camus: Stranac (egzistencijalistički roman, filozofija apsurd; analiza ljudske duše obuhvaćene apsurdom; mit o Sizifu; Camusov stil, struktura romana; Camus o apsurd: „Izvjescnost o Bogu koji bi životu dao smisao daleko je privlačnija negoli moć da nekažnjeno činimo zlo. Izbor ne bi bio težak. Ali izbora nema, i tada počinje gorčina. Apsurd ne izbavlja, on veže.” Stranac je književni prikaz filozofije apsurd; čitajući ga, možemo pratiti povijest Mersaultove duhovne bolesti - jer nedostatak nade, vjere, ljubavi, smisla, savjesti, njezini su simptomi. Camusov Mersault sam je sebi stranac i svi su mu stranci, čak i majka koja ga je donijela na svijet tuđa je njegovu srcu, nema potrebu da razgovara s drugima ni sa sobom, njegova mašta je nerazvijena, njegova razmišljanja vezana su samo na činjenice, a osjećaji okamenjeni. Duhovna praznina je potpuna, a duša, nesvjesna same sebe, toliko je ukočena i uspavana da je čovjek sveden na puko vegetiranje, pri čemu reagira uglavnom na ugodu i neugodu i u tim relacijama funkcionira. Potopljen je vodama besmisla. Najveća tragedija Camusova junaka je da on više nema ni osjećaja grižnje savjest nakon ubojstva. On ubija bez nekoga povoda, kao automat. Duhom je potpuno odsutan, sužene svijesti, kao da je u hipnozi, u nemogućnosti da sagleda zbilju. Taj tren sveden je samo na osjetilni doživljaj, živce i umišljaj, žar sunca, znoj, sol, svjetlo oštice čelika. Otkriva da Mersaultu nedostaje iskustvo ljudske ljubavi, topline, pozornosti, komunikacije, počev od vlastite majke; o ocu je samo jednom čuo da se govori. Taj nedostatak ljubavi i komunikacije - razlog su njegove defektnosti. “Obično se ljudi nisu obazirali na mene.”; nerazumijevanje od strane drugih - sudske rasprave gdje se o njemu raspravljalo bez njega, gdje se konstruirala istina bez stvarnoga htijenja da se do nje dođe, rađa u njemu osjećaj da je figura koja je povod svim tim ljudima za njihove osobne ciljeve i važnosti te se budi misao o besmislenosti njegova dotadašnjega života, koji mu više ne pripada; zatvora se u sebe: “Oćutjeh, međutim, da mi je srce nekako zatvoreno, i ne mogoh joj uzvratiti ni smiješkom.” Ravnodušno prihvaća i osudu na smrt, odbijajući zatim svećenika, mogućnost kajanja i vjeru da je život nešto više od puke tjelesnosti. On je, naime, duhovno već mrtav. Sam sebe je osudio. Njegov unutarnji život je

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

odavno zamro, nema ideala, osjećaja, volje, vjere, nade. Mersault ne vjeruje ni u kakva ljudska ni božanska načela; ipak, fatalistički vjeruje u neminovnost tragičnoga kraja. Budući da nije upoznao ljubav, ostao je začahuren u svojoj nutrini, pa se potreba za ljubavlju, koju nije ni osvijestio do kraja, pretvorila u pobunu protiv vlastitoga tragičnog položaja u svijetu. Bez vjere, zakržljalog unutarnjeg života, Mersault je izgubio svaku nadu i čežnju za smislom i vječnošću, koje su prirodene čovjeku, ali i svaku vezu s ljudima i ljudskim svijetom. Biti potpuno bez savjesti, bez osjećaja osobne odgovornosti, izručen ništavilu, osjećati se sam i željeti da te drugi mrze, a proglasiti to srećom, krajnji je stupanj inverzije svega dobrog za čim je čovječanstvo od postanka težilo. Potreba za mržnjom drugih kako se ne bi osjećao sam, izokrenuta je iskonska potreba za ljubavlju, posijana u srcu svakoga bića. Upravo u toj želji da se hrani mržnjom prisutno je ono što se može nazvati demonskim. Ta želja prikriva zapravo tvrdokorni ponos, prkos, gorčina, bunt, u što se preobrazio onaj osjećaj tuge kad je u sudnici želio zaplakati osjetivši da ga svi mrze. Sve je krenulo od pobune prema besmislenom, apsurdnom životu, a doživljaj apsurdna je uslijedio zbog nepostojanja vjere, nade i ljubavi, onih temeljnih stvarnosti koje bi trebale biti čovjeku vodilje u životu.)

40. A. Huxley: Vrli novi svijet (utopistički roman, poticajan za razmišljanje o opasnostima od mogućnosti ljudskog zastranjenja ako se ne uzme u obzir istina o čovjekovu duhu; svijet sretnih robova; cijelo društvo nosi faustovsko obilježje; može se zaključiti da su ljudi u njemu doista prodali dušu đavlu, a zauzvrat dobili bezosjećajan, proračunat, umjetno, poput stroja, uređen kastinski sustav u kojem se prije rođenja zna položaj svakoga pojedinca, u kojem ljudi prolaze hipnopediju koja ih priprema za njihovu dužnost kotačića u neljudskom sustavu i niti ne slute totalitarizam najviše kaste; tu naizgled nema patnje, tragedija, nereda, nepredvidivih mogućnosti jer nema slobode, nema prava na izbor, nema kreativnosti. Čovjek se odrekao sebe, svojih osjećaja, umjetnosti, znanosti, istine, religije, ljepote, tradicije da bi društvo dobilo stabilnost; za sve postoji zamjena: umjesto stvarnih emocija emocionalna tehnologija, koja priskrbljuje ugodne osjećaje publici, umjesto umjetničkih djela nešto što proizvodi čulni užitak, umjesto ljubavi slobodan seks, umjesto stvarnoga zadovoljstva droga. Osjećaj vjere je suvišan u tom društvu, jer je čovjek postao neovisan o Bogu, postiže bez njega napredak, uživanje, utjehu, mladost do samoga kraja života, a budući da je društveno zbrinut, nema potrebe za bilo čime trajnim; to je svijet duhovno mrtvih ljudi; Divljak, duboko svjestan postojanja duhovne zbilje, svjestan prave ljudske naravi i veličine borbe na koju je pozvan, poučen o tome vlastitim iskustvom i književnošću (koja je u vrlo novom svijetu zaključana u sef – Biblija i Shakespeare), užasnut nečovječnošću toga, vapi: “Ja hoću Boga, hoću poeziju, hoću pravu opasnost, hoću slobodu, hoću dobrotu. Hoću grijeh.” Umjesto umjetne sreće hoće stvarnost, istinu, pa i po cijenu patnje!

Kad bi se ostvarila Huxleyeva vizija društva, to bi bila tragedija, bio bi to dokaz da smo propustili učiti iz povijesti, pa i iz povijesti književnosti koja nas tako očito poučava da su svaka iluzija i pokušaj bijega iz životne stvarnosti skupo plaćeni. Pokazalo bi se da je sve znanje koje smo prenosili bilo beskorisno.

41. R. Marinković: Ruke (novela, simbolizam, nadrealizam, egzistencijalizam, modernizam, Marinković kao jedan od najvažnijih hrvatskih pisaca 20. stoljeća)

42. P. Pavličić: Dunav (autobiografska, poetska proza, sjećanje na djetinjstvo, topla priča o ljubavi prema svom rodno kraju i domu, o rijeci koja oblikuje živote ljudi, dinamičnost bez

u ime obitelji

velikih događanja, upoznavanje kraja i ljudi, običaja, slike koje su nestale, ali zapisane obogaćuju čitateljevu maštu)

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Udruga U ime obitelji

Dominika Papić Kukić, prof. hrvatskoga jezika i književnosti, Elektrostrojarska obrtnička škola, Selska, Selska cesta 83, Zagreb

Matija Grgat, prof. hrvatskoga jezika i književnosti i dipl. knjižničarka, XI. gimnazija, Savska cesta 77, Zagreb

Ivana Babić, prof. hrvatskoga jezika i književnosti, XI. gimnazija, Savska cesta 77, Zagreb

Ana Vugdelija, prof. hrvatskoga jezika i književnosti, Gimnazija Sesvete, Bistrička 7, Zagreb

Antonija Jurčić, prof. hrvatskoga jezika i književnosti, Gimnazija Sesvete, Bistrička 7, Zagreb

Marija Kržanac, prof. hrvatskoga jezika i književnosti, Gimnazija Sesvete, Bistrička 7, Zagreb

Pero Pažin, prof. hrvatskoga jezika i književnosti, Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek", Kušlanova 59a, Zagreb

Ivan Aničić, prof. povijesti i hrvatskoga jezika i književnosti, Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek, Jadravska 20, Osijek

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net